

Νέος εχθρός της πατάτας – Σκώρος της πατάτας της Γουατεμάλας

Автор(и): Иванка Иванова, гл. експерт ентомолог в ЦЛКР

Дата: 29.11.2015 Брой: 11/2015

Παρόμοια με τον σκώρο της πατάτας (*Phthorimaea operculella*), ο γουατεμαλανός σκώρος της πατάτας (*Scrobipalopsis solanivora*) προσβάλλει τις πατάτες στο χωράφι και στην αποθήκη. Οι ενήλικες σκώροι πετούν τη νύχτα σε μικρές αποστάσεις. Στο χωράφι, τα θηλυκά γεννούν τα αυγά τους στο έδαφος ή σε κονδύλους που δεν είναι καλυμμένοι με χώμα, και ένας μικρός αριθμός αυγών γεννιέται στα φύλλα και τα στέλεχη. Οι νεογέννητες κάμπιες εισχωρούν στους κονδύλους και τρέφονται μέσα σε αυτούς. Καθώς τρέφονται, δημιουργούν σήραγγες και καταστρέφουν εντελώς τους κονδύλους. Μετά την ολοκλήρωση της ανάπτυξής τους, εγκαταλείπουν τους κονδύλους μέσω στρογγυλών ανοιγμάτων διαμέτρου 2–3 mm προκειμένου να νυμφώσουν. Στην αποθήκη, οι σκώροι γεννούν τα αυγά τους στους κονδύλους. Οι κάμπιες νυμφώνονται στο χώμα, στους τοίχους των χώρων αποθήκευσης, σε σακιά ή, λιγότερο συχνά, τυχαία πάνω στους κονδύλους.

Η ζημιά που προκαλεί ο γουατεμαλανός σκώρος της πατάτας μοιάζει με τη ζημιά που προκαλεί ο σκώρος της πατάτας. Στις σήραγγες που σχηματίζονται από την τροφή των καμπιών υπάρχουν υπολείμματα τροφής, πετσέμες από κάμπιες και περιπτώματα. Οι αποθηκευμένες πατάτες μπορούν να καταστραφούν εντελώς εντός 3 μηνών.

Οι κατεστραμμένες πατάτες δεν είναι κατάλληλες για σπόρο, και εκείνες που είναι πιο βαριά μολυσμένες δεν είναι κατάλληλες για ανθρώπινη ή ζωική κατανάλωση.

Σε χώρες όπου το παράσιτο είναι παρόν, εφαρμόζονται διάφορες ολοκληρωμένα μέτρα ελέγχου:

1. Αγροτεχνικά μέτρα:

- Καλλιεργειακή περίοδος;
- Χρήση υγιούς φυτικού υλικού;
- Όταν φυτεύονται κόνδυλοι, καλύπτονται με ένα στρώμα χώματος 10 cm για να αποτραπεί η ωτοκία πάνω τους;
- Κατά τη διάρκεια της καλλιέργειας και άλλων εργασιών, δεν πρέπει να επιτρέπεται η έκθεση των κονδύλων;
- Απομάκρυνση των συγκομισμένων πατατών από το χωράφι την ημέρα της συγκομιδής (οι σκώροι είναι νυχτόβια έντομα και τη νύχτα γεννούν τα αυγά τους στους κονδύλους).

2. Χημικός έλεγχος

- Πολλά εντομοκτόνα βασισμένα σε οργανοφωσφορικά, καρβαμικά και πυρεθροειδή έχουν δοκιμαστεί. Προστατεύουν κυρίως τα υπέργεια μέρη των φυτών. Σε περιπτώσεις σοβαρής μόλυνσης, δεν μπορούν να λύσουν το πρόβλημα της προστασίας των κονδύλων.

3. Βιολογικός έλεγχος – υπό ανάπτυξη στη Λατινική Αμερική

- Ο *Baculovirus phthorimaeae*, που χρησιμοποιείται για τον έλεγχο του σκώρου της πατάτας, είναι επίσης αποτελεσματικός κατά του γουατεμαλανού σκώρου της πατάτας. Αναπτύσσεται ένα βιοεντομοκτόνο βασισμένο στον βακουλοϊό.
- Στη Βενεζουέλα, μελετάται το δυναμικό του εντομοπαθογενούς νηματώδους *Steinernema feltiae*.